

בתי הדין לעבודה

עב 003075/08		בית דין א.לעבודה ת"א	
21/04/2010		כבוד השופטת לאה גליקסמן, סגנית הנשיאה	בפני:

בעניין:

פלוני

התובע

ע"י ב"כ עו"ד ע"ד עירא הדר

- נ ג ד -

מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים בע"מ (בניהול
מיוחד)

הנתבע

ע"י ב"כ עו"ד ע"ד תומר אלטוס

החלטה

- 1.1 .1 בהליך זה נדונה השאלה האם התובע זכאי לקצבת שאירים בהיותו בן זוגו של יי (להלן – המנוח) אשר היה מבוטח אצל הנתבעת (להלן – מקפת).
- 2.2 .2 ביום 3.1.2010 ניתן פסק הדין.
- 3.3 .3 על ההליך הוטל צו איסור פרסום, כך שלא יפורסמו שמות התובע והמנוח ופרטים מזהים. עם זאת, הוסכם על הצדדים כי בשל הקביעות העקרוניות בפסק הדין יש מקום לפרסום פסק הדין, תוך השמטת שמות ופרטים מזהים של התובע ובן זוגו.
- 4.4 .4 רצ"ב להחלטה זו פסק הדין, ממנו הושמטו פרטים מזהים על התובע ובן זוגו.

ניתנה היום, 12.4.2010, בהעדר הצדדים.

לאה גליקסמן, שופטת

סגנית הנשיאה

התובע

ע"י ב"כ עירא הדר

נ ג ד

מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים בע"מ (בניהול מיוחד)
ע"י ב"כ עו"ד תומר אלטוס

הנתבעת

פסק דין

-

1. השאלה העומדת להכרעה בהליך זה – האם התובע זכאי לקצבת שאירים בהיותו בן זוגו של י" ז"ל (להלן – המנוח), אשר היה מבוטח אצל הנתבעת (להלן – מקפת), והלך לעולמו במהלך שנת 2007.

רקע:

2. המנוח, יליד שנת 1942, עבד ככלכלן בבנק, עד שפרש מעבודתו בשנת 2000. המנוח היה רווק, והיה בן 65 במותו.

3. התובע, יליד אמצע שנות הששים, ועובד כקבלן שיפוצים. התובע רווק ואב לבן שנולד מחוץ למסגרת נישואים.

4. לגרסת התובע, הוא היה בן זוגו של המנוח במשך שנים רבות, וחלק עם המנוח את חייו "בחיי זוגיות, שיתוף ואהבה במשק בית משותף". לטענת הקרן, "אכן התקיים קשר בין התובע לבין המנוח, אולם קשר זה לא השתכלל לידי קשר של ידועים בציבור, וכן התובע לא התגורר עם המנוח במשך שנה רצופה עד ליום בו נפטר המנוח".

5. נציין, כי במקביל להליך זה התנהל בין התובע לבין בני משפחתו של המנוח הליך בבית משפט לענייני משפחה, בו טען התובע כי מכוח הלכת השיתוף מחצית נכסי עזבונו של המנוח שייכים לו.

6. מטעם התובע העידו התובע עצמו; מר ב', בן דוד של התובע; גב' ג', ידידה קרובה של המנוח; מר ר', ידיד של המנוח; מר ג', שכנו של המנוח עד מספר חודשים לפני פטירתו. מקפת לא הביאה ראיות מטעמה, והסתפקה בחקירה נגדית של התובע ועדיו.

המסגרת המשפטית:

7.7. מקפת היא קרן פנסיה ותיקה, ולכן זכויותיו של התובע הן בהתאם להוראות התקנון האחיד, כפי שהתקין המפקח מכוח חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א - 1981, החל על אירועים מזכים שהתרחשו מיום 1.10.03 ואילך.

8.8. בהתאם לתקנון האחיד, אלמן פנסיונר הוא "מי שהיה לבן זוגו של הפנסיונר, לפני חודש הזכאות הראשון לקצבת זקנה וגר עמו במשך לפחות שנה אחת רצופה עד ליום בו נפטר".

9.9. מכאן, כי על מנת להיות זכאי לקצבת שאירים על התובע להוכיח קיומם של שני אלה:

9.1.9.1. **האחד** – על התובע להוכיח כי היה בן זוגו של המנוח לפני חודש הזכאות הראשון של המנוח לקצבת זקנה;

9.2.9.2. **השני** – על התובע להוכיח כי גר עם המנוח לפחות שנה רצופה אחת עובר לפטירת המנוח.

10.10. במקרה הנדון, מדובר בבני זוג מאותו מין, אולם אין בכך כדי להשליך על הזכויות המהותיות המגיעות לתובע, ככל שיוכר כ"אלמן פנסיונר", ובמקביל עליו לעמוד בתנאים לזכאות הקבועים בתקנון הקרן. יחד עם זאת, בבחינת השאלה אם בני זוג מאותו מין היו ידועים בציבור, הרי שבנסיבות מסוימות יש להביא בחשבון את המיוחד בקשר של בני זוג מאותו מין, בעיקר בהיבט של הוכחת הקשר, דהיינו כמות הראיות וסוג הראיות שיידרשו (להלן – **ההיבט הראייתי**), ולעתים גם בהיבט המהותי, כגון דרישת המגורים המשותפים. כפי שיוסבר להלן, בנסיבות מקרה זה, לדעתי על בית הדין להתחשב בכך שמדובר בקשר בין בני זוג מאותו מין בשני ההיבטים.

ההיבט הראייתי:

11.11. התובע העיד בתצהירו כי הוא והמנוח לא חשפו ברבים את נטייתם המינית, ובני המשפחה של שניהם (למעט בן דודו של התובע) לא ידעו על כך דבר, ורק חבריהם הקרובים וחלק מהשכנים ידעו על הקשר הזוגי ביניהם; הקשר הרומנטי והזוגי בין המנוח לבין התובע הוסתר גם מבנו של התובע, והמנוח הוצג לו כ"חבר טוב" של אביו; המנוח היה שלם עם היותו הומוסקסואל, אך כמי שגדל בתקופה שבה הדבר נחשב לטאבו חמור, ומאחר שהיה אדם מופנם ומסוגר החי בדלת אמותיו, הוא הקפיד לנהל חיים דיסקרטיים ביותר, ושמר על חשאיות מלאה של הקשר בינו לבין התובע כלפי אמו וכלפי אחיו, עמו לא היה לו קשר במשך 30 שנה (סעיפים 17 ו-43 לתצהירו של התובע). התובע העיד בחקירתו הנגדית כי "אני בא ממשפחה של פעם. הורים יוצאי

עדות המזרח. תתאר לך שאני אבוא לאמא שלי ואגיד לה שאני הומוסקסואל וגר עם גבר. היא תמות באותו רגע. גם היום היא לא יודעת ואני מסתיר את זה" (ע' 10, ש' 11 – 14). לגבי המנוח העיד התובע כי המנוח "הסתיר את זה. הוא היה עובד בנק בכיר. לא רצה שידעו. הוא גדל בתקופה שכל הנושא הזה היה טאבו. הוא היה עמוק מאד בארון. הוא הסתיר את זה מהמשפחה ומעבודה וזה היה לנו נוח. אפילו השכנים למעט זוג אחד שהם היו גם זוג הומואים שהיינו אוכלים יחד ויוצאים ביחד. ... הוא היה מאד דיסקרטי. הוא היה חרד לעניין שידעו על זה. יש חברים שכן ידעו זה חברים מאד קרובים וכן ידעו על הזוגיות והיחסים" (ע' 10, ש' 17 – 23).

12. 12. עדות זו של התובע מהימנה בעיני, ולא נסתרה. אוסיף, כי לדעתי בעניין זה יכול בית הדין להסתמך על ידיעה שיפוטית לפיה גם בימינו, למרות השינוי שחל בפתחות ובקבלת התופעה של נטייה מינית לבני אותו מין, יש עדיין מי שחיים בארון. בהקשר זה אין להתעלם גם מגילו של המנוח, יליד שנת 1942, ואין ספק שלפחות בצעירותו של המנוח הפתיחות וקבלת התופעה של נטייה מינית לבן אותו מין הייתה שונה לחלוטין מאשר היום. לעומת זאת, בדרך כלל חייהם של ידועים בציבור שהם גבר ואישה חשופים יותר לציבור, והם אינם מסתירים את הזוגיות ביניהם. כך למשל, הם הולכים יחדיו לאירועים שונים, לרבות אירועים משפחתיים; הם מארחים ומתארחים כזוג, בין חברים ולא פעם גם בין בני משפחתם המורחבת.

13. 13. כפועל יוצא מהאמור לעיל, בבחינת השאלה אם התובע הוכיח כי היה ידוע בציבור של המנוח, על בית הדין להביא בחשבון את הנסיבות המיוחדות של הקשר ביניהם, דהיינו את העובדה שהמנוח והתובע חשפו את הקשר הזוגי ביניהם במידה מוגבלת וכלפי מספר קטן יחסית של אנשים.

14. 14. לאמור לעיל יש להוסיף כי במקרה הנדון על פי עדותו של התובע וגב' ג' (סעיף 40 לתצהיר התובע; סעיף 10 לתצהיר גב' ג') אחיו של המנוח מנע מהתובע להוציא מסמכים מהדירה בה התגורר המנוח (וכאמור להלן ביחד עם התובע), שיתכן שהיה בהם כדי להוות ראיה או לפחות לתמוך בהוכחת התביעה.

ההיבט המהותי:

15.15. לעניין המבחן להכרה בידועים בציבור פסק בית הדין הארצי בעניין קסידסיז כד:

המבחן להכרה באישה כידועה בציבור כאשתו של פלוני הינו כפול: ראשית – על בני הזוג לקיים חיי משפחה, דהיינו מערכת יחסים אינטימית המבוססת על יחס של חיבה, הבנה, מסירות ונאמנות המעידה על קשירת גורל. שנית – עליהם לנהל משק בית משותף, אך לא סתם מתוך צורך אישי של נוחות וכדאיות כספית או סיכום ענייני, אלא כפועל יוצא טבעי מחיי משפחה משותפים כנהוג וכמקובל בין בעל ואישה הדבקים אחד בשני בקשר של גורל חיים. (דב"ע נג/6-7 בטר - קג"מ פד"ע כז' 135 בעמ' 140. דב"ע 97/37-6 פוגל - מבטחים פד"ע לב' 372 עמ' 376).

עע (ארצי) 513/06 קסידסיז – מבטחים מוסד סוציאלי של העובדים בע"מ (לא פורסם, 3.5.2007).

16.16. כאמור, תנאי נוסף בתקנות הקרן לזכאות לקצבת שאירים הוא מגורים עם הפנסיונר שנפטר לפחות שנה אחת עובר לפטירתו של הפנסיונר. לעניין דרישת המגורים פסק בית הדין הארצי בעניין קסידסיז:

נוסיף לגבי הביטוי ו"גרה עימו" בהגדרת "אלמנה", כי דרישת המגורים יחדיו ראויה להתפרש לא כפשוטה אלא במובנה המושגי, והיא באה להדגיש הצורך בקיום מבחן אובייקטיבי של ניהול משק בית משותף להכרה בידועה בציבור כאשתו של חבר או פנסיונר (עבל 241/05 זאמאמירי – המוסד); זאת בנוסף למבחן הכוונה של קשירת גורל ורצון לחיים יחדיו. עם זאת יודגש, שעובדת קיום מגורים יחדיו מקימה חזקה הניתנת לסתירה של קיום משק בית משותף.

(ההדגשה הוספה).

17.17. השאלה מה ייחשב ל"מגורים משותפים" נדונה לא אחת בפסיקה, בהקשרים שונים – זכאות אלמנה/ידועה בציבור לקצבת שאירים מהמוסד לביטוח לאומי; זכאות אלמנה/ידועה בציבור לקצבת שאירים על פי חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], תש"ל – 1970; זכאות אלמנה/ידועה בציבור לפנסיית שאירים מקרן הפנסיה. על אף הבדלים בנוסח הוראות החוקים השונים והתקנונים השונים, ניתן ללמוד על העקרונות להגדרת "מגורים משותפים" מפסיקת בית הדין הארצי בכל ההקשרים.

18.18. הפסיקה הכירה בכך שהדרישה למגורים במשותף "אינה דווקנית, נחרצת וחד משמעית", וכי "יש להתאימה לתנאי המקום והזמן, בשים לב להשתנות העתים ועל רקע הנסיבות המיוחדות של המקרה הנדון" [ע"ע 1223/01 ברזילי – וימן והממונה על הגמלאות; לא פורסם, ניתן ביום 20.12.2006]. בעניין משעלי קבע בית הדין הארצי כי "התנאי שאישה גרה עם גבר, במשמעות של קוהביטציה, יכול וינתנו לו ביטויים שונים בגילים שונים, במצבי בריאות שונים ואף תנאים כלכליים שונים. אשר יקבע הוא המכלול לפי נסיבותיו ולא פרט זה או אחר". כן קבע בית הדין בעניין משעלי כי "קוהביטציה יכולה למעשה להתקיים תוך הסכם לגור (to live) בנפרד... נסיבות החיים, כגון חובות עסקיים, שירותי בית ועובדות אחרות, יכולים להפריד בין בעל ואשה ועל אף זאת יכול ותקיים קוהביטציה". [דב"ע מד/62 – 0 המוסד לביטוח לאומי – משעלי, פד"ע טז 39]. מהאמור לעיל עולה כי בהתאם לפסיקה יכול ויתקיים התנאי של מגורים משותפים גם במצב בו פיזית לא התגוררו בני הזוג תחת קורת גג אחת. זאת, לאור בחינת מהות הקשר ביניהם, ובכלל זה האם הייתה כוונה לניתוק או שמא הייתה כוונה לחיי שיתוף, הסיבות להעדר המגורים המשותפים ומכלול הנסיבות.

19.19. הפסיקה הכירה בכך כי אין בפירוד פיזי כשלעצמו כדי להוות ראיה ל"פירוד" בין בני הזוג, אלא יש לבחון בכל מקרה את נסיבותיו. בית הדין הארצי דן בנסיבות בהן יש לראות אישה נשואה כחיה בנפרד מבעלה, בקובעו:

בנוסף לכך, יש להבחין בין נסיבות אובייקטיביות שבעקבותיהן נוצר הפירוד בין בני הזוג, ואשר אלמלא אותן נסיבות לא היה פירוד ביניהם (כגון, אשפוז עקב מחלה ממושכת של אחד מבני הזוג, שהות מאונס של אחד מבני הזוג במקום אחר במשך תקופה ארוכה), לבין נסיבות שבהן הפירוד נעשה על פי רצונו של אחד מבני הזוג. במקרה הראשון, יש לבחון את מכלול הנסיבות והתנהגות בני הזוג, כדי לקבוע האם אכן היה פירוד בין בני הזוג. אף בנסיבות כאלה יתכן שבני הזוג לא ייחשבו כמי שהיו נפרדים, כאשר – לדוגמה – בן הזוג שומר על קשר אפשרי עם בן הזוג המאושפז או השוהה מאונס במקום אחר בדוגמאות שהובאו לעיל.

[דב"ע נב/69 – 0 ליאון - המוסד לביטוח לאומי, פד"ע כד' 458, בע' 465].

20.20. לתובע בן שנולד שלא מנישואים, יליד אמצע שנות השמונים. עד שנת 2001 הבן גר עם אמו. בשנת 2001 נפטרה אמו של הבן באופן פתאומי, והתובע מצא עצמו אחראי לגידולו של בנו, ובנו עבר להתגורר עמו. כעולה מעדות התובע, החליטו הוא והמנוח שלא לחשוף בפני בנו את מערכת היחסים ביניהם. כפועל יוצא מכך, במשך תקופה מסוימת חי התובע בשני בתים – בית אחד אותו חלק עם המנוח ובית שני אותו חלק עם בנו. כפי שיובהר בהמשך, חלוקת זמנו של התובע בין שני הבתים השתנתה בחלוף השנים, ככל שבנו התבגר, והגעתי למסקנה כי בשנה האחרונה עובר לפטירתו של

המנוח התובע התגורר באורח כמעט מלא ביחד עם המנוח. אולם, כבר בשלב זה אציין כי לדעתי העובדה שהתובע היה אחראי לגידול בנו והעובדה שהתובע והמנוח החליטו להסתיר את הקשר ביניהם מבנו של התובע, מהווה "נסיבה אובייקטיבית" אשר יש להתחשב בה עת בוחנים את "דרישת המגורים המשותפים", על רקע מכלול הנסיבות והקשר בין התובע לבין המנוח.

האם התובע והמנוח היו בני זוג?

21. 21. לגרסת התובע, הוא והמנוח נפגשו לפני כ- 25 שנה בעת בילוי במועדון, ומאז החל הקשר ביניהם. לאחר פרק זמן קצר, עבר להתגורר עם המנוח באופן קבוע בדירתו, והוא והמנוח החליטו "לקשור את חיינו זה בזה, מתוך אהבה, שותפות גורל ומסירות הדדית"; מאז ועד ליום מותו של המנוח ניהלו יחדיו משק בית משותף, היו שותפים בכל, וחלקו זה עם זה את כל אשר להם; עד שנת 2001 התגורר עם המנוח בדירות שונות. בשנת 2001 אמו של בנו נפטרה באופן פתאומי, וכתוצאה מכך חלה הפסקה זמנית במגוריו המשותפים עם המנוח, עת התגורר עם בנו בדירות שונות, אולם גם בתקופה זו שמר על חיי הזוגיות עם המנוח. עם זאת, ככל שבנו התבגר, ובמיוחד לאחר גיוס בנו לצה"ל, שב לגור ביחד עם המנוח, למעט בימים המעטים בהם לן עם בנו בדירה שבבעלותו; המנוח והוא ניהלו משק בית משותף וחלקו את הוצאות משק הבית. כמו כן, היו להם רכבים משותפים, אשר נרכשו מכספו של המנוח; המנוח נפטר בליל שישי, כאשר למרבה הצער באותו סוף שבוע שהה עם בנו; לאחר פטירתו של המנוח, אחיו של המנוח נטל מהדירה מסמכים שונים, לרבות מסמכים המעידים על ההתקשרות וההתנהלות בינו לבין המנוח, ואולי גם צוואה שערך המנוח. כן מנע ממנו אחיו של המנוח גישה לדירה המשותפת. בגרסתו של התובע תמכו העדים מטעמו, שהעידו על חיי המשותפים עם המנוח.

22. 22. כאמור, הקרן אישרה בסיכומיה כי לתובע ולמנוח היה "קשר אינטימי" אולם לטענתה קשר זה לא "עלה מדרגה" לכדי קשר של קשירת גורל בין המנוח לבין התובע, ולכן התובע והמנוח לא היו בגדר ידועים בציבור. כן טענה, כי התובע לא התגורר עם המנוח שנה רצופה עד ליום בו נפטר המנוח.

23. 23. על יסוד התרשמותי מהעדויות ולאחר בחינת כלל החומר שבתיק וטענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את התביעה, ולהצהיר כי התובע היה ידוע בציבור של המנוח וזכאי לזכויות המגיעות לבן זוגו של המנוח על פי תקנון הקרן. להלן, אפרט את הנימוקים. תחילה אתייחס לעניין המגורים המשותפים, אשר יש בהם כפי שנפסק בעניין קסידסיד להקים חזקה לניהול משק בית משותף, ובהמשך לנושאים האחרים.

התובע והמנוח התגוררו יחדיו בשנה האחרונה עובר לפטירתו של המנוח:

24.24. התובע העיד כי זמן קצר לאחר ההיכרות עם המנוח עבר להתגורר ביחד עמו בדירתו של המנוח שהייתה ברח' ח'. בשנת 1985 עבר להתגורר עם המנוח בדירה ברח' ז', כאשר המנוח מימן את רכישת הדירה, והוא תרם את חלקו בשיפוץ הדירה – רכישת החומרים לשיפוץ, תשלום שכר הפועלים ועבודתו, ובכך השביח והעלה את ערכה. המנוח פרש לפנסיה מוקדמת מעבודתו בבנק בשנת 2000 ועם פרישתו קיבל סכום חד פעמי גדול. המנוח והתובע החליטו להיעזר בכספי המענק לעבור לדירה מרווחת יותר, ולאחר חיפושים רכשו דירה ברח' ק'. גם במקרה זה, המנוח מימן את רכישת הדירה, והתובע השקיע בהשבת הדירה, כך שערכה הוכפל. בין היתר, שילם לבעלי מקצוע (ארכיטקטית) ופועלים, נשא בעלות רכישת חומרי הבניין לשיפוץ, והשקיע מזמנו ומעבודתו. התובע הדגיש כי לא קיבל כל תשלום בעד שיפוץ הדירות (הדירות בהן התגורר עם המנוח וכן דירה נוספת של המנוח בחיפה), הן שיפוי על הכספים שהוציא והן תשלום בעד הזמן הרב שהשקיע בעבודת השיפוץ, וזאת מתוך הידיעה כי הוא עושה לביתו שלו ומתוך תחושת השותפות שלו עם המנוח. סמוך לסיום השיפוצים של הדירה ברח' ק' נפטרה אמו של בנו באופן פתאומי, והוא החליט לקבל על עצמו את האחריות לגידולו של בנו. בהחלטה משותפת שלו ושל המנוח, הוסתר הקשר הזוגי בינו לבין המנוח מבנו. כמו כן חשש כי נטייתו המינית ומגוריו המשותפים עם המנוח יקשו עליו לקבל חזקה על בנו בהליכים המשפטיים שהתנהלו בעניין זה (נספחים 2/ו - 3/ת לתצהירו). לאור זאת, נאלץ להפסיק באופן זמני את מגוריו המשותפים עם המנוח. לאחר שהמנוח עבר להתגורר בדירה ברח' ק', הוא התגורר עם בנו בדירה ברח' ז'. בתקופה זו, בילה זמן רב ככל שהתאפשר עם המנוח והמשיך ככל הניתן את חיי הזוגיות עמו. במועד מאוחר יותר, לאור שוויה להשכרה של הדירה ברח' ז', ומאחר שממילא בנו שהה חלק ניכר מזמנו אצל אמו (של התובע) – סבתו (של הבן), הדירה ברח' ז' הושכרה, והוא שכר דירה קטנה ברח' ל'. בשנת 2004, לאחר שאביו נפטר, קיבל כסף מאמו ורכש דירה קטנה ברח' מ', אליה העביר את בנו. מאחר שבנו המעיט לשהות בדירה ברח' מ', השכיר שני חדרים מתוך שלושה חדרי הדירה לדיירת, ושמר לו ולבנו חדר אחד בלבד (נספח 5/ת לתצהיר התובע). בשנת 2005 התגייס בנו לצה"ל, והחל לחלק את זמנו בין הצבא, בית אמו – סבתו והדירה ברח' מ'. בימים בהם בנו שהה בדירה ברח' מ' לן עמו שם, ואילו במרבית הימים התגורר עם המנוח בדירה ברח' ק' והמשיך לנהל את חיי הזוגיות והשיתוף עמו. בגרסתו של התובע תמכו העדים מטעמו. לעניין זה יש לציין את עדותו של מר ר', אשר עבד בניקיון דירתו של המנוח בין השנים 2004 – 2006 והעיד כי "מראות עיני המיטה הייתה משותפת לשניים, גיהצתי וניקייתי ומראות עיני הדירה נוהלה בצורה דואלית ושירתה את המנוח ו... [התובע] כבני זוג". מר ג' העיד כי הוא ובן זוגו היו חברים של התובע והמנוח, אשר היו זוג

והתגוררו יחדיו ברח' ק', והוא ובן זוגו אף הוזמנו לארוחות משותפות עמם. גב' ג' ידידה קרובה של המנוח, העידה כי התובע והמנוח התגוררו בדירות שונות של המנוח.

25. 25. הקרן טענה כי התובע והמנוח ניהלו את חייהם בשתי דירות שונות, כאשר התובע מנהל את חייו בדירתו ברח' מ' בתל אביב, והמנוח מתגורר בדירתו ברח' ק' בתל אביב, וכל אחד מהם מנהל משק בית בנפרד; התובע הגיע לדירתו של המנוח בהתאם לחופשות שקיבל בנו של התובע מהצבא ובהתאם לרצונו של המנוח; כן טענה כי כאשר רצף המגורים נקטע על פי רצונו של אחד מבני הזוג ולא מסיבות אובייקטיביות שאינן בשליטת הצדדים, הפסיקה לא מכירה בכך כמגורים משותפים.

26. 26. אין בידי לקבל את טענות הקרן, לא בהיבט העובדתי ולא בהיבט המשפטי.

27. 27. כפי שהעיד התובע בתצהירו ובחקירתו הנגדית, החל משנת 2004 בנו שהה חלק ניכר מהזמן בבית אמו – סבתו, ולא בדירתו של התובע. בשנת 2005 בנו התגייס ומאז בנו חילק את זמנו בין הצבא, בית אמו – סבתו, בית דודתו אחות אמו והדירה של אביו. בנו שהה מעט בדירה ברח' מ', כך שלמעשה התובע התגורר עם המנוח באופן סדיר ברוב הימים בדירה ברח' ק', למעט בימים בהם שהה עם בנו בדירתו (סעיפים 23 – 24 לתצהיר התובע; עדות התובע, ע' 11, ש' 12 – 18). מהעדויות בפני שוכנעתי כי לפחות מאז שבנו של התובע התגייס, מרכז חייו של התובע היה הדירה ברח' ק', והוא שהה בדירה ברח' מ' רק כאשר בנו הגיע אליה מהצבא, ובלשונו של התובע: **"בדיוק הפוך. כשהייתי ב[דירה ברח'ק'] הייתי קופץ ל[דירה ברח'מ'] מ' בנסיבות מסוימות... הייתי קופץ לשם כשידעתי שהילד צריך לבוא מהצבא או לפני להכין לו אוכל או לפגוש אותו. לפנק אותו כמו אבא לבן"** (ע' 5, ש' 13 – 16).

28. 28. על העובדה שמרכז חייו של התובע הייתה הדירה ברח' ק' תעיד גם העובדה ששני חדרים מתוך שלושת חדרי הדירה ברח' מ' הושכרו לדירת (נספח ת/5 לתצהיר התובע). יש לציין, כי על פי הסכם שכירות חובת תשלום החשבונות למעט מחצית הארנונה חלה על השוכר. גם עובדות אלה מעידות כי התובע ובנו התגוררו בדירה במידה מועטה בלבד. אילו מקום מגוריו העיקרי של התובע הייתה הדירה ברח' מ' הוא לא היה משכיר שני חדרים ממנה.

29. 29. כפי העולה מנספח ת/11 לתצהירו של התובע, ביום 25.2.08, על פי החלטת בית משפט לענייני משפחה נכנס התובע לדירה ברח' ק' ונטל ממנה חפצים אישיים. כעולה מהרשימה היה לתובע מגוון רחב של בגדים בדירה, וגם עובדה זו מחזקת את טענתו כי התגורר שם. בהתייחס לטענת הקרן כי חסרים ברשימת הפריטים הלבשה תחתונה, מברשת שיניים, אפטר שייב או דאודורנט או בושם המעידים על שהות יומיומית בדירה, וכן פריטים כגון דיסקים של התובע, ספרים, סרטים ותמונות: מקובלת עלי בעניין זה עדותו של התובע כי הסיטואציה הייתה לא קלה, עת חזר לדירה של המנוח

בליווי שלושה עורכי דין, ולכן התרכזו בפריטים היקרים יותר (ע' 9, ש' 13 – 17). כן יש לציין כי ברשימה מופיע "2 בושם". כמו כן, במועד זה, פברואר 2008, חלפו כעשרה חודשים מאז פטירת המנוח, כך שסביר שבכל מקרה התובע כבר הצטייד בפריטים החיוניים לחיי היום יום, כגון מברשת שיניים והלבשה תחתונה. בנוסף, גם בחודש מאי 2007 נכנס התובע לדירה, והוא הוציא מספר פריטים כבר אז (סעיף 40 לתצהיר התובע; עדות התובע ע' 9 ש' 12 ו-15). באשר לרכוש אחר העיד התובע כי לא הייתה שהות למיין את הפריטים, וכי הובהר לו על ידי מנהל העזבון כי התכולה מועברת לאחסון וחלוקת הרכוש תוכרע בהליך המשפטי, וגם עדותו בעניין זה מקובלת עלי.

30. **כללו של דבר:** אני קובעת כי בתקופה הסמוכה למותו של המנוח, לפחות מאז גיוסו של בנו של התובע בשנת 2005, מרכז חייו של התובע היה הדירה ברח' ק', בה התגורר עם המנוח, וכי שהה בדירה שבבעלותו ברח' מ' רק באותם ימים בהם בנו הגיע מהצבא לדירה זו. לפיכך, יש לראות את התובע כמי שהתגורר עם המנוח שנה עובר לפטירתו, ואין בהיעדרות התובע מפעם לפעם מהדירה ברח' ק' כדי לשלול קביעה זו.

31. **31.** מעבר לנדרש אוסיף: כאמור, בית הדין הארצי מכיר במגורים משותפים כאשר רצף המגורים נקטע עקב נסיבות אובייקטיביות. לטענת ב"כ הקרן, ככל שהחלטה היא פרי רצונו של אחד הצדדים, לא מדובר בנסיבות אובייקטיביות ולעניין זה הסתמכה על הפסיקה בעניין **קרוטושינסקי** [עב (תא) 2248/07 **קרוטושינסקי** – **קרן מקפת**, מיום 20.2.08]. גם אם הייתי קובעת כי במקרה הנדון לא התקיים התנאי של מגורים משותפים, הרי התקיימו במקרה הנדון נסיבות אובייקטיביות שמנעו מגורים משותפים. לכן בכל מקרה התקיימה "דרישת המגורים". הנסיבות האובייקטיביות הן שילוב אחריותו של התובע לגידול בנו לאחר שאמו של בנו נפטרה באופן פתאומי והחלטתם **הלגיטימית** של התובע והמנוח שלא לחשוף את הקשר ביניהם בפני בנו של התובע. עקב נסיבות אובייקטיביות אלה אכן במשך תקופה מסוימת (בשנים 2001 עד 2004 או 2005) נאלץ התובע לקטוע את רצף המגורים המשותפים עם המנוח לטובת הטיפול בבנו, ואין מדובר במצב בו על פי בחירתם של התובע או המנוח הם לא התגוררו יחדיו. מכל מקום, כאמור, לפחות מאז גיוסו של הבן לצה"ל בשנת 2005 שב התובע להתגורר בקביעות עם המנוח, למעט היעדרויות מועטות כאשר בנו הגיע לדירה ברח' מ'.

32. **32.** **כללו של דבר:** אני קובעת כי הוכח שהתובע והמנוח התגוררו יחדיו לפחות בשנה האחרונה עובר לפטירתו של המנוח.

התובע והמנוח ניהלו משק בית משותף:

33. 33. בהתאם לפסיקה, מגורים משותפים מקימים חזקה (הניתנת לסתירה) בדבר ניהול משק בית משותף. עיון בסיכומי מקפת (סעיפים 2.61 עד 2.69 לסיכומים) מעלה כי טענת מקפת בדבר אי ניהול משק בית משותף מבוססת בעיקרו של דבר על טענתה להעדר מגורים משותפים בין התובע לבין המנוח. כאמור לעיל, הוכח כי התובע התגורר עם המנוח במשך שנה עובר לפטירתו.

34. 34. מעבר לכך, הן העדויות והן הראיות בתיק תומכות במסקנה כי התובע והמנוח ניהלו משק בית משותף.

35. 35. בהתאם לפסיקה -

"משק בית משותף" אין פירושו בהכרח שיתוף קנייני בנכסים. השאלה, אם לפנינו בני זוג החיים "חיי משפחה במשק בית משותף" אינה עוסקת בבדיקת מערכת היחסים הקניינית שביניהם. שאלת השיתוף או ההפרדה שנהגו בנכסיהם היא שאלה נפרדת, אשר אינה קשורה לשאלת מעמדם כבני זוג.

מהו משק בית משותף? לעניין זה מקובלים עלי הדברים שצוטטו בהסכמה ע"י השופט ברנזון בע"א 621/69.... בע" 619 :

"משק בית משותף" פירושו שיתוף במקום המגורים, אכילה, שתייה, לינה הלבשה ושאר הצרכים שאדם נזקק להם בימינו אנו בחיי יום יום כאשר כל אחד מבני הזוג מקבל את הדרוש לו ותורם אם מכספו ואם מטרחתו ועמלו את חלקו כפי יכולתו ואפשרויותיו..

היינו הקיום הכלכלי מושתת על שיתוף פעולה במאמצים ובאמצעים לשם קיום הצרכים הנ"ל (אכילה, שתיה, לבוש וכו'), ולעניין זה אין נפקא מינא אם יש לבני הזוג חשבון נפרד.

ע"א 107/87 אלון נ' מנדלסון, פ"ד מג(1) 431.

36. 36. כעולה מעדותם של התובע, מר ר', גב' ג' ומר ג', התובע והמנוח ניהלו משק בית משותף, כמפורט להלן.

37. 37. המנוח והתובע גרו יחדיו.

38. 38. המנוח והתובע ניהלו יחדיו את משק הבית ובכלל זה ערכו קניות יחדיו, בישלו, אכלו ארוחות משותפות וטיפלו במשותף במטלות משק הבית (סעיפים 25 ו- 30 לתצהירו של התובע; סעיף 8 לתצהירו של מר ר'; סעיף 3 לתצהיר גב' ג').

39. 39. התובע והמנוח נשאו יחדיו בהוצאות משק הבית המשותף. לעניין זה העיד מר ר' כי את שכרו תמורת עבודת הניקיון קיבל מהמנוח או מהתובע לסירוגין (סעיף 7 לתצהירו).

40. 40. התובע והמנוח טיפלו יחד בכלב (סעיף 31 לתצהיר התובע).

41. 41. התובע והמנוח היו שותפים ברכבים, במובן זה שכל אחד מהם היה מורשה לנהוג ברכב בו השתמש השני ובהתאם נערך הביטוח (נספחים 7/ת, 8/ת ו- 9/ת לתצהיר התובע). התובע גם היה רשום בחברת סקילוק (בה היה רכב המזדה של המנוח רשום לצורך איתור במקרה של גניבה) כמי שאליו יש לפנות במקרה של תקלה (מוצג ת/12). מובן, כי כל עוד המנוח היה בחיים אחיו לא היה רשום כנהג הראשי של הרכב, ולכן אין לייחס משמעות לרישום זה, שנעשה כפי הנראה לאחר מותו של המנוח, שכן אחיו נטל את מפתחות רכב המזדה. כן ברור, כי אחיו של המנוח לא היה רשום את התובע כמי שאליו יש לפנות במקרה של תקלה. לפיכך, כעולה מהמסמך, במקרה של תקלה ברכב ככל שהמנוח לא היה זמין הייתה נעשית פנייה לתובע (סעיף 28 לתצהיר התובע).

42. 42. התובע הרחיב בתצהירו על השותפות הכלכלית שלו ושל המנוח בדירות בהן התגוררו הוא והמנוח, כאשר המנוח מימן את רכישת הדירות והוא השקיע מכספו ומזמנו בשיפוץ הדירות, שיפוץ שהשביח אותן והעלה את ערכן. בגרסת התובע לעניין תרומתו לשיפוץ הדירות תמכה גם גב' ג' בתצהירה. עניין זה רלוונטי בעיקר לתביעתו של התובע בבית משפט לענייני משפחה למחצית מנכסי העזבון. אולם, גם עניין זה ממחיש ניהול משק בית משותף על ידי התובע והמנוח, בו על פי הפסיקה **"כל אחד מבני הזוג מקבל את הדרוש לו ותורם אם מכספו ואם מטרחתו ועמלו את חלקו כפי יכולתו ואפשרויותיו.."**. כפי שעולה מהעדויות, במקרה זה המנוח, שהיה בעל הכנסה גבוהה תרם את כספו לרכישת הדירות, והתובע תרם את "טרחתו ועמלו" בשיפוץ הדירות בהן התגורר ביחד עם המנוח.

43. 43. **כללו של דבר:** על יסוד האמור לעיל אני קובעת כי הוכח שהתובע והמנוח ניהלו משק בית משותף.

התובע והמנוח קשרו גורלם זה בזה:

44. 44. לטענת הקרן, לא נתקיים בתובע ובמנוח היסוד של **"מערכת יחסים אינטימית המבוססת על יחס של חיבה, הבנה, מסירות ונאמנות המעידה על קשירת גורל"**. הבסיס העיקרי לטענת הקרן הוא האירועים בסמוך לאחר מותו של המנוח.

45. 45. התובע העיד כי הוא והמנוח קשרו חייהם זה בזה **"מתוך אהבה, שותפות גורל ומסירות הדדית"**; ציין כי בשנת 2005 המנוח עבר ניתוח בברכו, והוא סעד אותו

לאורך כל הדרך; וציין כי את כל חייו הקדיש "למנוח ולחיינו המשותפים. אהבתי אותו אהבה רבה, והוא היה לי בן זוג, חבר, מאהב ושותף לכל. תמיד פעלתי מתוך תחושה של שיתוף גורל ושותפות אמת ותוך אמונה עזה בחוסנו של הקשר ביננו". גם העדים מטעם התובע גב' גי' ומר ר' העידו על הקשר המתמשך בין התובע לבין המנוח, כאשר לדבריהם המנוח שיתף אותם ברגשותיו כלפי התובע.

46. 46. באשר לאירועים בסמוך לפני ובסמוך לאחר מותו של המנוח העיד התובע כי המנוח באופן קבוע "לא הרגיש טוב", "לא היה טיפוס בריא" וסבל מכאבי בטן. עת שוחח עם המנוח בפעם האחרונה המנוח אמר לו שכואבת לו הבטן, הוא סבר שמדובר בתופעה הרגילה ואמר למנוח לשתות תה נגד עצירות (ע' 6, ש' 19 – 26, ע' 7, ש' 1 – 3). באותו סוף שבוע בילה עם בנו. כן העיד כי לעתים לא היה משוחח עם המנוח במשך יום שלם, גם כי למנוח היו הרגלים לרבות שעות שינה רבות ביום שהקשו על התקשורת הטלפונית עמו (ע' 8, ש' 13 – 18). ביום בו נפטר המנוח הזעיקה שכנה את אמו של המנוח, לאחר שהשכנה חששה שדבר מה אינו כשורה, כי הכלב נבח בהיסטריה והמנוח לא אסף את העיתון בבוקר. האם הזעיקה את אחיו של המנוח, ולאחר שלא הצליחו לפתוח את הדלת עם מפתח הוזעקו כוחות ההצלה והמנוח נמצא מת בביתו (ע' 8, ש' 1 – 8). שכן של המנוח והתובע הודיע לתובע על פטירת המנוח (ע' 7, ש' 5 – 7). מיד לאחר מכן, אחיו של המנוח החליף את המנעול בדירה ומנע ממנו להיכנס לדירה (סעיף 39 לתצהיר התובע; עדותו בע' 9, ש' 9 – 12; שם, ש' 19 – 22). הואיל והשבעה נערכה בבית אמו של המנוח, שלא ידעה על קיומו, נאלץ להגיע לשבעה כאורח מבלי שהאח והאם ידעו על הקשר הזוגי בינו לבין המנוח (סעיף 44 לתצהיר התובע). כחודש לאחר מכן התיר לו אחיו של המנוח להיכנס לדירה וליטול את חפציו האישיים, אם כי מנע ממנו לקחת אפילו מסמכים אישיים שלו שנותרו בדירה (סעיף 40 לתצהיר התובע; סעיף 10 לתצהיר גב' גי'). עדי המנוח אישרו כי לא התקיימה "שבעה אלטרנטיבית" על המנוח, וכי התובע לא ארגן "אירוע פרידה" למנוח (עדות מר ר', ע' 17, ש' 1 – 4; עדות גב' גי' ע' 19, ש' 7 – 11).

47. 47. הקרן טענה כי מעובדות אלה ניתן להסיק כי הקשר בין המנוח לבין התובע לא השתכלל לקשר של ידועים בציבור:

47.1. 47.1. למרות שהתובע ידע כי המנוח אינו בקו הבריאות והוא לבדו בדירה, התובע לא היה בקשר טלפוני עם המנוח עת יצא לטיול עם בנו, ולא ידע כי הלך לעולמו, עד שקיבל על כך הודעה מאחד השכנים.

47.2. 47.2. לאחר מותו של המנוח, התובע לא נסע לביתו של המנוח ולא נסע לבית החולים, על מנת לראות ואולי לנסות להיפרד מהמנוח.

47.3. 47.3. התובע לא ארגן טקס פרידה חלופי למנוח.

48. 48. אין בידי לקבל טענות אלה של הקרן, אשר בחלקן אינן מציגות נכונה את העובדות ובחלקן מתעלמות מאופי הקשר בין התובע לבין המנוח.

49. 49. **באשר לעובדה כי התובע לא התקשר למנוח בסמוך למועד פטירתו:** הצגת הדברים בסיכומים כאילו התובע ידע שהמנוח אינו בקו הבריאות ולמרות זאת לא התקשר אליו במשך תקופה ארוכה אינה מדויקת. התובע העיד כי שוחח טלפונית עם המנוח לפני מותו "כל הזמן" (ע' 6, ש' 18 – 19). כפי שהעיד התובע, תלונותיו של המנוח בסמוך ליום פטירתו לא חרגו ממכאוביו השגרתיים, גזים ועצירות, ולא היה מדובר במצב בו התובע חש שלא בטוב באופן חריג. לכן העובדה כי במשך היום בו נפטר המנוח התובע לא דיבר עמו בטלפון אינה מעידה על העדר קשר בין המנוח לבין התובע, שכן מותו של המנוח היה פתאומי ומפתיע. עוד יש לציין כי עובדה היא שהשכן שידע על קשריו של המנוח עם התובע התקשר לתובע להודיע לו על מותו של המנוח.

50. 50. **הפרידה מהמנוח:** כאמור, התובע והמנוח חיו בדיסקרטיות, ובני משפחתו של המנוח לא ידעו על הקשר ביניהם. בסיטואציה שנוצרה בה אחיו של המנוח מצא את המנוח בדירה, נמנעה מהתובע האפשרות לבוא לדירה להיפרד מהמנוח. התובע העיד כי שוחח עם אחיו של המנוח והביע רצונו להגיע לדירה, אולם נדחה על ידי אחיו של המנוח. מהתנהלותו של האח (החלפת מנעולים, נטילת מפתחות רכבו של המנוח, מניעת גישה מהתובע לדירה, מניעה מהתובע להוציא מסמכים מהדירה) עולה כי ברגע שנודע לו על הקשר בין התובע לבין המנוח היה האח עסוק בהבטחת רכושו של המנוח ובהרחקתו של התובע מהדירה, וכפי שתיאר זאת התובע: **"עמוס השתלט על העניינים. וברגע שדיברתי איתו עם עמוס הם החליפו את המנעול ואין מפתח של הדירה והם עזבו את המקום. אמרתי שאני רוצה לבוא שאני גר שם והוא אמר לא צריך לא צריך. לא יודע מה הוא חשב לעצמו ומה הוא ידע. הוא ניטרל אותי. אני מבחינתם אדם זר הם לא ידעו על קיומי כל השנים"** (ע' 7, ש' 9 – 13). התובע גם העיד שהיה מבולבל במצב שנוצר, בו המנוח נפטר בפתאומיות והוא חסר מעמד רשמי (ע' 7, ש' 16; ע' 7, ש' 21). באשר לעובדה כי התובע לא ארגן טקס פרידה חלופי ללוויה ולשבעה: דרכים רבות יש לאבל על אדם קרוב, ואין דרך אחת "ראויה" יותר מהדרך האחרת. גם בהקשר זה יש להביא בחשבון את העובדה כי התובע והמנוח לא חשפו את חייהם המשותפים. כך למשל, ברור שהתובע לא יכול היה לשבת "שבעה" בביתו, כאשר הן בנו והן אמו לא ידעו על הקשר עם המנוח. עוד יש להביא בחשבון את מצבו של התובע, אשר אמנם היה לו מקום מגורים בדירתו ברח' מ', אולם נותק למעשה ממקום מגוריו העיקרי, בו היו רוב חפציו האישיים (סעיף 39 לתצהיר התובע).

51. 51. **יחסי אישות עם גברים אחרים:** אכן, עלה מהעדויות כי המנוח בעבר הזמין נערי ליווי לדירתו, ועל פי עדות התובע הדבר היה "בעבר הרחוק" ונעשה מתוך "שעשוע

והרפתקנות" (ע' 8, ש' 23 – 24), והדבר היה בידיעת התובע (ע' 9, ש' 1). גם בבית משפט לענייני משפחה (מוצג נ/1) העיד התובע כי הוא והמנוח "היינו משתעשעים לעתים באינטרנט ומסתכלים על נערי ליווי", וכי ידע ועודד את המנוח לכך "פעם ב.. בכייף". מעדותו של התובע עולה כי היה מדובר בסוג בילוי משותף ובכל מקרה הדבר היה בידיעת התובע. גם אם היה למנוח קשר מיני מזדמן עם נערי ליווי (והדבר לא הוכח) אין לראות בכך "יחסי אישות עם גברים אחרים", ובודאי לא יחסים משמעותיים. מעבר לאמור, כפי שעלה מעדותו של התובע הדבר נעשה "בעבר הרחוק" ולא בתקופה האחרונה לחייהם המשותפים של התובע ושל המנוח. גם מעדותה של גב' ג' על בילויי של המנוח (ע' 19 ש' 25 ואילך) לא עולה כי למנוח היו חיי אישות עם אחרים, ועל פי דבריה לא הזמין נערי ליווי אלא יצא לבילוי בפאבים ובגנים עם חברים.

52. 52. עוד טענה הקרן כי לא היה שיתוף נכסים בין המנוח לבין התובע, ובכלל זה התובע לא נרשם כבעלים של הדירה ברח' ק'; המנוח השכיר את הדירה ברח' ז' לתובע, והתובע לא הביא כל ראיה כי כאשר הדירה ברח' ז' הושכרה הוא קיבל חלק משכר הדירה; לתובע ולמנוח לא היה חשבון בנק משותף; המנוח לא נרשם כבעלים משותף של הדירה שרכש התובע ברח' מ'; המנוח לא השאיר צוואה לטובת התובע. לעניין טענה זו אני קובעת כמפורט להלן:

52.1. 52.1. ראשית, בהתאם לפסיקה, משק בית משותף אין פירושו בהכרח שיתוף קנייני בנכסים (עניין אלון נ' מנדלסון), ויש גם זוגות נשואים אשר אין להם חשבון בנק משותף ושומרים על הפרדה מלאה או מוחלטת ברכושם. כמו כן, בהתאם לפסיקה, כיום, חיים משותפים אין משמעותם בהכרח הטלת חובת הפרנסה של בן זוג אחד על משנהו [עב"ל 59/03 סבן – המוסד לביטוח לאומי; לא פורסם, 29.2.2004]. הזכות לפנסיית שאירים קיימת לאלמנה/ה ולידועה/ה בציבור ללא מבחן הכנסה [ע"ע 1016/00 טלינסקי - קרן הגמלאות המרכזית, מיום 21.6.01].

52.2. 52.2. שנית, אכן, לתובע ולמנוח לא היה חשבון בנק משותף. התובע הסביר זאת בכך שהוא והמנוח נמנעו מלפתוח חשבון בנק משותף, בשל הסתבכות שהייתה לו עם שותף שהסב לו נזקים, ועקב הסתבכות כלכלית זו נפתחו נגדו מספר תיקי הוצאה לפועל וחשבונו בבנק הוגבל. בנסיבות אלה, המנוח והוא בחרו שלא לפתוח חשבון בנק משותף, והוא בעיקר מתנהל על בסיס מזומנים, ובדרך זו מימן את חלקו בהוצאות המחייבה המשותפות (סעיף 26 לתצהיר). גרסה זו של התובע לא נסתרה. מכל מקום, כאמור, קיומו של חשבון בנק משותף אינו תנאי הכרחי, ויש גם זוגות נשואים שאין להם חשבון בנק משותף.

52.3. 52.3. שלישית, בכל הנוגע לתקופה בה היה קיים חוזה שכירות בין המנוח לבין התובע בנוגע לדירה ברח' ז', לא נסתרה טענת התובע כי בפועל לא

שילם שכר דירה, וכי החוזה נערך על מנת שיוכל לקבל סיוע כלכלי כאב חד הורי (סעיף 21 לתצהיר התובע; עדות התובע, ע' 6, ש' 6 - 13). גרסה זו של התובע מתחזקת מכך שעולה מהמסמכים כי המנוח שילם את חשבונות החשמל והארנונה בדירה (ת/13 ו- ת/15) והתובע שילם רק את חשבון הטלפון (ע' 6, ש' 15).

52.4. 52.4 רביעית, כעולה מעדותו של התובע, המנוח תמך בו כלכלית גם כאשר שכר דירה ברח' ל' (ע' 5, ש' 4). המנוח גם מימן את רכישת הרכב בו השתמש התובע (סעיף 29 לתצהיר התובע). הדירה ברח' מ' הושכרה ועל פי חוזה השכירות מרבית החשבונות משולמים על ידי השוכר, כך שהתובע לא נזקק לעזרה בתקופה בה התגורר ברח' מ'.

53. 53. **כללו של דבר:** הייתה שותפות כלכלית מסוימת בין התובע לבין המנוח, והוכח שהמנוח תמך כלכלית בתובע. בכל מקרה, שיתוף נכסים ו/או תמיכה כלכלית של המנוח בתובע אינם תנאי לתשלום קצבת שאירים.

סוף דבר:

54. 54. על יסוד כל האמור לעיל אני קובעת כי יש לקבל את התביעה ולהצהיר כי התובע היה בן זוגו של המנוח וזכאי לפנסית שאירים מהקרן, בהתאם להוראות התקנון.

55. 55. באשר לשיעור הפנסיה (40% או 60%): עניין זה לא הועלה על ידי התובע בכתב התביעה או בסיכומים, אלא בהודעה על "תיקון טעות שנפלה בסיכומי התובע" שהוגשה **לאחר** הגשת סיכומי התשובה מטעם התובע. כפועל יוצא מכך, העניין לא נדון ולא נשמעו טענות הצדדים בעניין זה. בנסיבות אלה, איני מוצאת לנכון לקבוע דבר בנדון.

56. 56. הקרן תשלם לתובע שכ"ט עו"ד בסך של 5,000 ₪ בצירוף מע"מ כדין. אם סכום זה לא ישולם בתוך 30 יום, ישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

ניתן היום, 31.1.2010, בהעדר הצדדים.

לאה גליקסמן, שופטת

סגנית הנשיאה